

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Vuistregels beweegvriendelijke omgeving

Programma Gezonde Leefomgeving

Rick Prins, Milou van Muijden, Annika
Prinsen, Kevin Pulles

Programma Gezonde Leefomgeving (PGLO)

- › Domeinoverstijgend samenwerken aan een gezonde leefomgeving
- › Gezondheid meenemen in ruimtelijke afwegingen

Project Vuistregels voor GLO

Doel:

Niet-genormeerde *zachte waarden* van een gezonde leefomgeving in vuistregels vertalen, zodat deze beter meegenomen kunnen worden in het lokale ruimtelijke planproces.

Context: vuistregels op drie thema's

Beweegvriendelijke omgeving

Groen

Ontmoeten

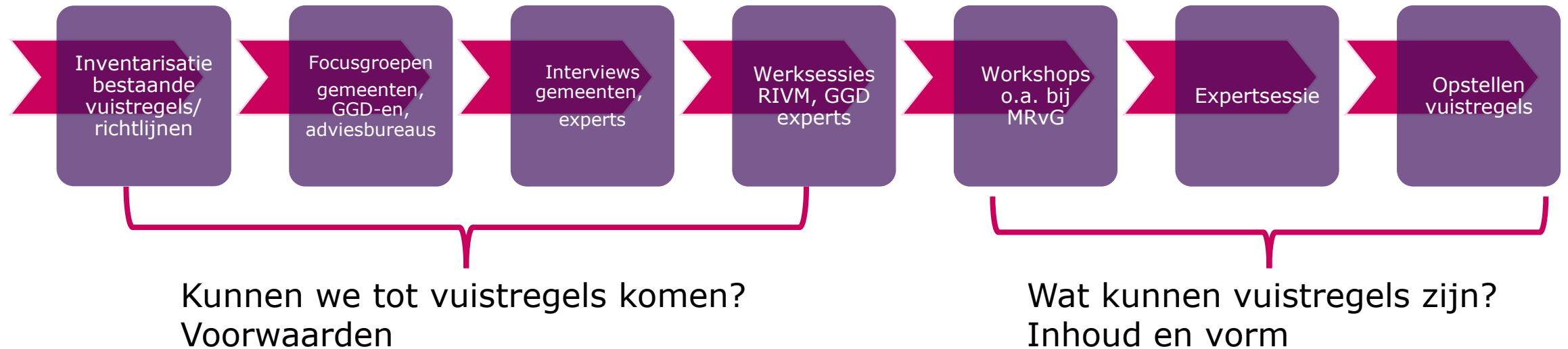

Vuistregels bewegen: traject tot hier

Begin 2024

Zomer 2024

Begin 2025

Wat is een vuistregel binnen PGLO?

- > Ruimtelijk: ***alleen hardware!***
Vuistregel zegt wat over ruimteverdelingen en afstanden.
- > Kwaliteit van fysieke omgeving is belangrijk, maar zit in ontwerpprincipes
- > Geen harde norm!

BVO model, KCSB, 2024

Vuistregels: van ruimte naar kwaliteit

Overkoepelende vuistregels ruimteclaim

Vuistregel afstanden 1

Vuistregel afstanden 2

Vuistregel afstanden 3

Ontwerpprincipe 1

Ontwerpprincipe 2

Ontwerpprincipe 3

Ontwerpprincipe 4

De vuistregels zijn gebaseerd op alle gesprekken die we gevoerd hebben, en workshops

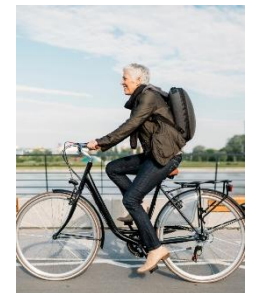
CRITERIA

Een goede vuistregel moet...

- > *..een ruimtelijke component bevatten*
- > *..aansluiten bij wat er al is*
- > *..specifiek en meetbaar zijn*
- > *..gemotiveerd afwijken mogelijk maken*
- > *..contextspecifiek (te maken) zijn (bv naar gebiedstype, doelgroep)*
- > *..koppelkansen laten zien*
- > *..gezondheidskundig onderbouwd zijn*

Spelen

Verkeersveiligheid

Ruimte

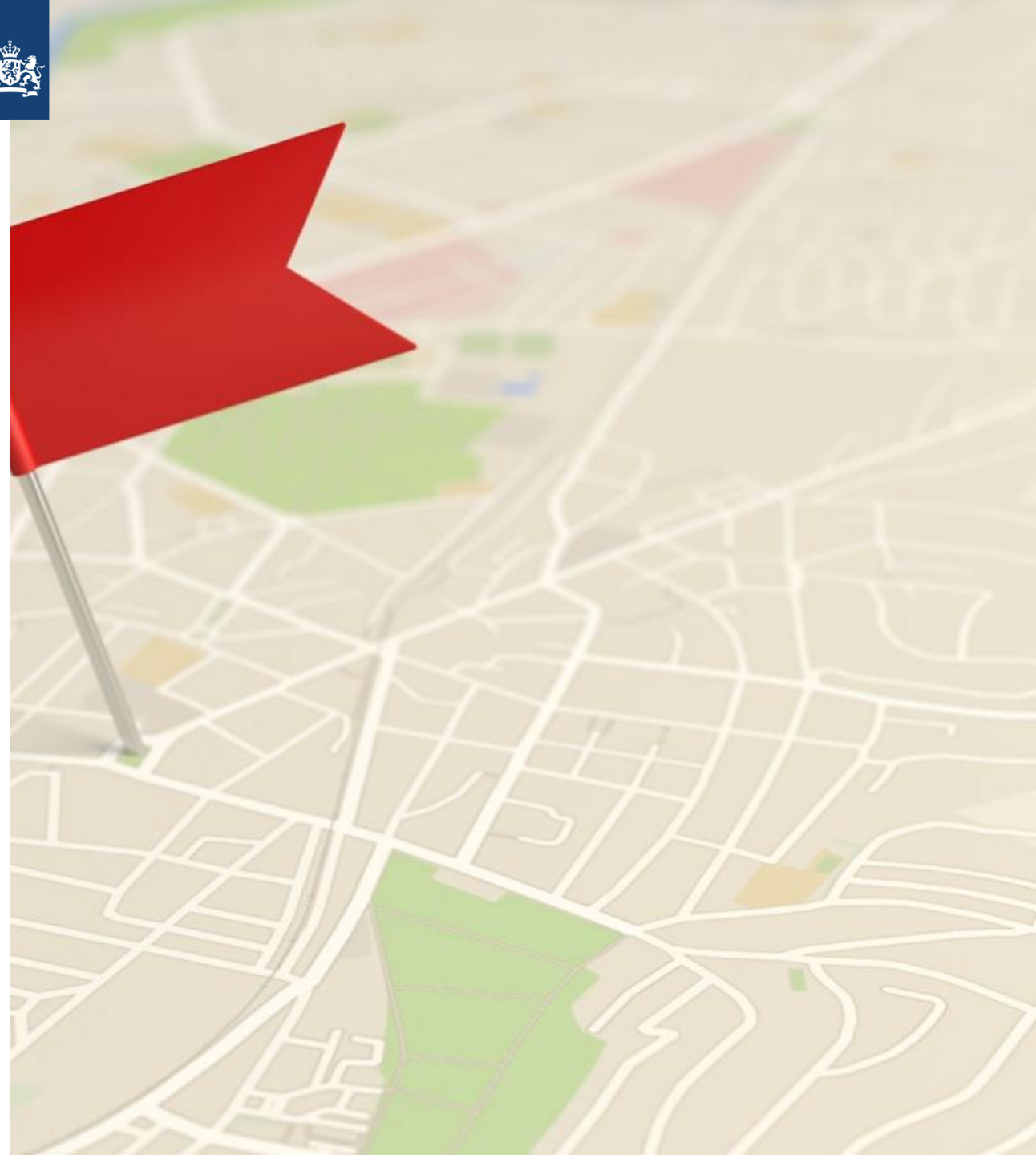

Bereikbaarheid/
nabijheid
voorzieningen
incl. groen

Komen tot vuistregels ruimteverdeling

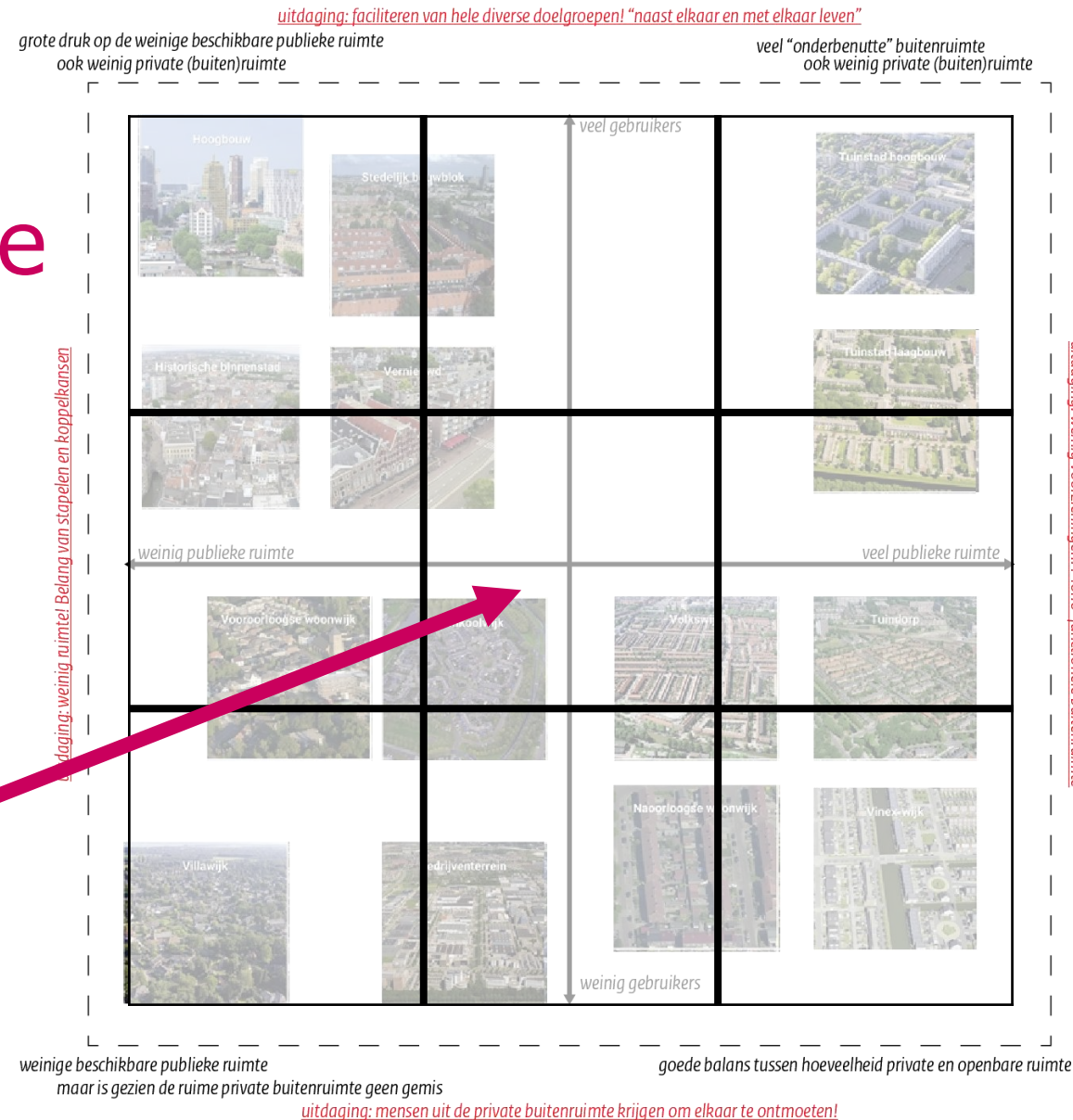
- › Data-analyse gedaan op basis van kadastrale data (BGT), Open Streetmap, Buitenspeelkaart (Speelplan), DSA (Mulier Instituut) en SMAP data om voldoen aan beweegnorm op buurniveau mee te nemen.

Verdelen naar gebiedstype

- > Hoeveelheid gebruikers (hoge bevolkingsdichtheid) vs hoeveelheid openbare ruimte (ORI)
- > Beide assen in drieën gedeeld
- > Matrix van $3 \times 3 = 9$ typen
- > Basis van analyse in middelse type

25% van de openbare ruimte is ingericht om bewegen, spelen, sporten in openbare ruimte en actief transport te faciliteren

uitdaging: faciliteren van hele diverse doelgroepen! "naast elkaar en met elkaar leven"

op de weinige beschikbare publieke ruimte
weinig private (buiten)ruimte

veel "onderbenutte" buitenruimte
ook weinig private (buiten)ruimte

Naar gebiedstypologie

Uit data analyse:

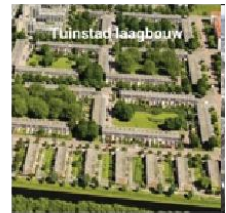
als de openbare ruimte
en/of het aantal groen
toeneemt, *dan is*
percentage groen
actieve mobiliteit
meer voldoen aan

Bij weinig gebruik
ruimte, juist meer
(Bloemkoolwijken, vooroorlogs en
Villa (??))

We gaan deze zomer
dooranalyseren, op een veel groter
en gedetailleerder databestand

↑ veel gebruikers

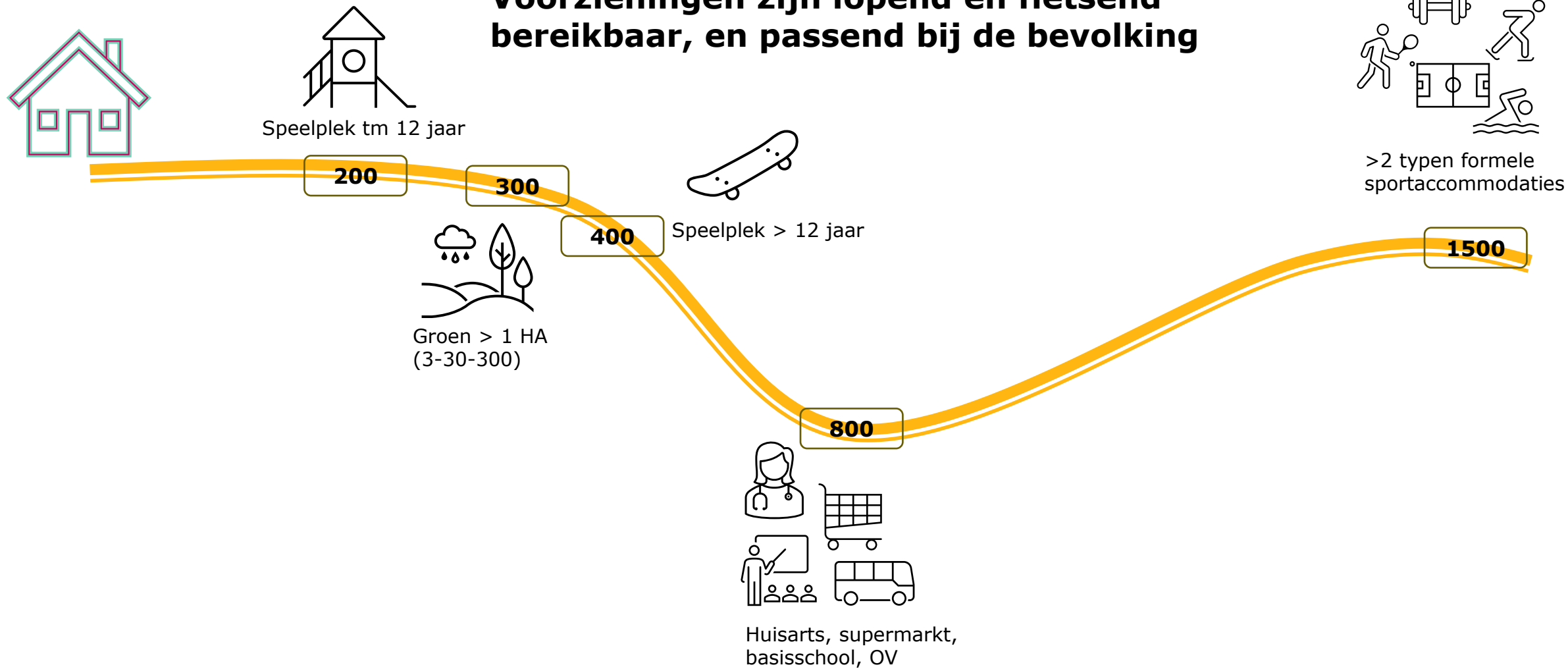
→ veel publieke ruimte

↓ weinig gebruikers

Voorzieningen zijn lopend en fietsend bereikbaar, en passend bij de bevolking

Op basis van KBO, Mulier Instituut

Voorzieningen zijn lopend en fietsend bereikbaar, en passend bij de bevolking

1. Voor kinderen tot en met 12jr is een speelplek binnen 200 meter loopafstand bereikbaar, iedereen >12jr heeft toegang tot een speel/sportplek in de openbare ruimte binnen 400 meter
2. Ieder huis heeft binnen 300 meter loopafstand toegang tot aaneengesloten beweeggroen van minimaal 1 hectare
3. Ieder huis heeft binnen 800 meter loopafstand een supermarkt, huisartsenpraktijk, basisschool en OV-halte.
4. Ieder huis heeft binnen 1500 meter loopafstand minimaal 3 typen formele sportaccommodaties bereikbaar hebben

Workshop Beweegalliantie

- › Positieve reacties
 - Fijn dat er vuistregels zijn, niet erg als ze nog veranderen in de toekomst
- › Een ruimteclaim is nuttig om tegen andere ruimteclaims te houden
- › Gaan we privé terrein opofferen voor meer openbaar beweeggroen
- › 5% formele speelruimte lijkt aan de hoge kant
- › Discussies over orgware (beheer) en software ontstonden ook

Vervolgstappen

- 1) Vuistregels (via “spel”) testen bij een aantal gemeenten. Daarbij willen we ons richten op domeinoverstijgende discussies. Samen met beweegalliantie.
- 2) Visueel aantrekkelijk presenteren vuistregels
- 3) Grootschalige data-analyse deze zomer om meer zicht te krijgen op ruimte voor bewegen